

การนำเสนอรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา

วิทยานิพนธ์
ของ
วิเชียร เวลาคี

เสนอต่อสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2547

ISBN 974-429-136-2

ลิขสิทธิ์เป็นของสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ อุลิต ประธานคณะกรรมการควบคุม และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ส้าง พรรศรี กรรมการควบคุมที่ช่วยให้คำปรึกษา แนะนำ และปรับปรุงแก้ไขตลอดระยะเวลาของการทำวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงกู่ และ ดร.ประสิทธิ์ เขียวศรี ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์จิระเดช หาชนะนี้ ที่ได้จุดประกายความคิดในการทำวิทยานิพนธ์ และ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 ท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขรูปแบบและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ทุกท่านที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถาม

ขอระลึกถึงพระคุณของบิดามารดา ตา ยาย ปู่ ย่า ครู อาจารย์ ญาติพี่น้องทุกท่าน

ขอขอบคุณอาจารย์โสภา เวลาดี และลูก ๆ ที่คอยให้กำลังใจและคอยห่วงใยตลอดมา

วิเชียร เวลาดี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
	คำถามการวิจัย.....	4
	ความสำคัญของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
	แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับรูปแบบ.....	9
	ความหมายของรูปแบบ.....	9
	องค์ประกอบของรูปแบบ.....	11
	แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์.....	12
	ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์.....	12
	ความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์.....	14
	หลักการเกี่ยวกับบริหารเชิงกลยุทธ์.....	17
	กระบวนการของการบริหารเชิงกลยุทธ์.....	19
	รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา.....	33
	การบริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา.....	46
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
	งานวิจัยในประเทศ.....	50
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	54
	สรุปแนวคิดและหลักการที่นำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 61
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย..... 61
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย..... 62
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 63
	ขั้นตอนการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 64
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 65
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 65
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 67
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 67
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 70
5	สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ..... 83
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 83
	วิธีการดำเนินการวิจัย..... 83
	สรุปผลการวิจัย..... 84
	อภิปรายผล..... 96
	ข้อเสนอแนะ..... 106
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้..... 106
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป..... 107
	บรรณานุกรม..... 108
	ภาคผนวก..... 114
	ประวัติย่อผู้วิจัย..... 142

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	143
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	146

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของนักวิชาการ.....	32
2 สถานภาพของผู้เชี่ยวชาญการบริหารการศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม.....	68
3 สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม.....	69
4 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสถานศึกษา.....	71
5 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการกำหนดทิศทางสถานศึกษา.....	73
6 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา.....	74
7 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกลยุทธ์สถานศึกษา.....	75
8 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ สถานศึกษา.....	76
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร เชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาด้านการวิเคราะห์แวดล้อมสถานศึกษาและค่า t ในการทดสอบคะแนน \bar{X} ของความเป็นไปได้.....	77
10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร เชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาด้านการกำหนดทิศทางสถานศึกษาและค่า t ในการทดสอบคะแนน \bar{X} ของความเป็นไปได้.....	79
11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร เชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาด้านการกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษาและค่า t ในการทดสอบคะแนน \bar{X} ของความเป็นไปได้.....	80
12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร เชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์สถานศึกษาและค่า t ในการทดสอบคะแนน \bar{X} ของความเป็นไปได้.....	81
13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร เชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาด้านการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์สถานศึกษา และค่า t ในการทดสอบคะแนน \bar{X} ของความเป็นไปได้.....	82

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงกรอบความคิดในการวิจัย.....	7
2 แผนภาพรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยาที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า.....	60
3 แผนภาพรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	95